

بی‌پولی - حمید نعمت‌الله - ۱۳۸۶

ایرج (بهرام رادان)؛ همین جویری پولای من بدبختو نفله کردیا. کلاس کنکور برم ماما بشم. دکتر کرمانی برم لاغر می‌کنه. بریم دیزین با بچه‌ها. قبض تلفن میومد قد کباب سلطانی. بریم اردهال سر خاک سهراب سپهری. می‌خوام بدونم الان تو این بدبختی و بی‌پولی این آقای سهراب سپهری میاد ده‌شاهی بذاره کف دست ما؟ خریداشم که طومار در طومار، زامبونش ۹۰ درصد باشه. خیارشورش سفت باشه. چیبش سرکه‌ای باشه. کلمش بروکلی باشه. همه این بدبختیا نتیجه خرج تراشی دورانه که ذه‌ن تو منفی باف شده بودا!

● **مردم روستای شترین سو از توابع شهرستان مانه و سملقان با محرومیتی عمیق مواجه‌اند که عدم بهره‌مندی از آب شرب و مشکلات شدید بهداشتی از جمله این موارد است.**

عکس:مریم داوژنیا/مهر

سفر به سرزمین‌های دور

اویغورهایی که من دیده‌ام

بهرام امیراحمدیان

امروزه توریان با جمعیت حدود ۶۵ هزار نفر، در منطقه خودمختراسین‌کیانگ-اویغور در شمال غربی چین واقع شده است. من در سفر سال ۲۰۱۵ به این منطقه در همه جا مسلمانان را دیدم که در آرامش و آسایش زندگی می‌کنند. مساجد دایر است و نمازگزاران به مسجد می‌روند. در سین‌کیانگ برخلاف دیگر نقاط چین، در دوره سیاست‌های تک‌فرزندی، مسلمانان چین از این قاعده مستثنأ بوده‌اند و می‌توانستند چند فرزند داشته باشند. علاوه‌برآن کاربرد زبان و الفبای اویغوری در سطوح مختلف از علائم (در کنار زبان چینی) تا روزنامه و انتشارات و رادیو تلویزیون بود که توجه من را به خود جلب کرده است. حتی در پشت استکس‌های چینی هم با زبان و الفبای نستعلیق اویغوری مقدار ارزش اسکناس درج شده است. برخلاف تصور قبلی براساس رسانه‌های گروهی درباره اویغورها که آنها را با عبا و عمامه و کاری‌های دستی و کاری چارپا نشناس می‌دهند، من خود در این مدت چنین پوشش و وسایل حمل‌ونقل را ندیدم. البته در بخش کشاورزی تراکتورها و تریلرها و یدک بارکشی آنها را دیدم که مسافر سوار کرده بودند یا اعضای خانواده را حمل می‌کردند. از آنجا به شهر تورفان آمدم و از موزه تورفان دیدار کردم. اقلیمی از سلسله‌تانگ در خود جای داده است که از گورهای «آستانا» در بیرون شهر به دست آمده است. همچنین دست‌نوشته‌ها و متون بسیاری به زبان‌های سغدی (از زبان‌های ایرانی شرقی که اکنون در دانشگاه تهران تدریس می‌شود) از جاده ابریشم، لباس‌ها و اشیای مختلف در موزه موجود است. ساختمان موزه در سه طبقه در خیابان لانچونگ شرقی (Laocheng) قرار دارد و موزه‌ای نوساز است. این موزه دومین موزه بزرگ سین‌کیانگ است. پس از بازدید از این موزه به دیدار مسجد امین رفتم. مناره این تنها بلندترین مناره قدیمی در سین‌کیانگ و تنها برج اسلامی در میان صدها برج موجود در چین است. مسجد امین در حدود دو کیلومتری شرق تورفان قرار دارد. این مسجد در سال ۱۷۷۷ به افتخار ژنرال قهرمان تورفان «امین‌خواجه» ساخته شده است. او یک وطن‌پرست برجسته بود که برای اتحاد چین، در طول زندگی خود مبارزه کرده است. او هشت پسر داشت؛ ولی پسر بزرگ او بر اثر بیماری درگذشت. تحت تأثیر این رویداد، همسر پسران باقی‌مانده او در مبارزه علیه شورشیان چونگرا شرکت داشتند.

دومین پسر او سلیمان نام داشت که این مناره را با پول خود ساخت. این دلیلی است که چرا این مناره سوگنگ تا (sugong ta) نیز نامیده می‌شود. پس از درگذشت امین، سلیمان میراث‌دار آن‌عنوان پدر شد و دومین فرمان‌وای تورفان شد. در آستانه ورودی به مناره دو لوحه سنگی یادبود ایجاد شده است. یکی از آنها به خط چینی است که علت ساخت این مناره را شرح می‌دهد که برای قدرانی از سلسله قینگ (۱۶۴۴-۱۸۱۱) و به یادگار نگه‌داشتن کارهای برجسته امین‌خواجه، درحالی‌که لوحه به زبان اویغوری، سیاسگزاری از خداوند است. پیشینه تاریخی مناره امین خواجه با این اثر مهم معماری نشان داده می‌شود. این مناره ۴۴متری فاقد آشکوب است. در پایه، مناره ۱۰ متر قطر دارد، و در بالا دارای یک گنبد اسلامی است. در مرکز آن، ستونی آجری است که پله‌های مارپیچ به بالای مناره رهنمون می‌شود. مناره دارای ۷۲ پله است. همچنین ۱۴ عدد نورگیر برای تهویه نیز در نقاط مختلف دارد. در بالا، یک اتاقک کوچک ۱۰ متر مربعی وجود دارد که پنجره‌های بزرگ در چهار طرف دارد که از میان آنها چشم‌انداز حیرت‌آور بیرون دیده می‌شود. متأسفانه، به سبب محافظت از بنا، امکان بازدید از آن امکان نداشت. در سمت راست مناره، مسجد «سوگنگ تا» قرار دارد که یکی از بزرگ‌ترین مساجد سین‌کیانگ است. برخلاف ظاهر مکرر آن، مسجد جامع کنجایش هزار نمازگزار را دارد. مسجد نه‌چندان خیره‌کننده است که مناره را بی‌قواره کند و نه چندان محقر که به‌عنوان یک مرکز عبادی است. مناره مدور امین و مسجد مربع‌شکل دارای یک تضاد بدون هماهنگی هستند. ورودی مناره ۵۰ پسان است و از ساعت هشت صبح تا هشت شب فعال است. در کنار مسجد بازاری سنتی وجود دارد که در آن خوراکی‌ها و خشکیار و صنایع دستی و لباس‌های سنتی، کارهای سنگی بسیار زیبا و کالاهای تزئینی و فلزکاری و کارهای چوبی عرضه می‌شود. برای ادای نماز پیشین و پسین به مسجد رفتم. دیاب بلبت می‌گرفتم. وارد سیاحت مسجد شدم و به وضوخانه رفتم. آب نبود. به هر زحمت قدری آب به اندازه سیاحت ستم‌نماز به دست آوردم. وارد مسجد شدم. بیرمردی در جلوی در مسجد ایستاده و اجازه ورود به شیشبان را نداد. به او گفتم مسلمان هستم و می‌خواهم نماز بخوانم. مانع را برداشت. وارد شیشبان شدم. پس از نماز از چند زاویه عکس گرفتم. مسجد ستون‌های چوبی زیبایی دارد. پس از اینکه تعدادی عکس گرفتم، از مسجد به‌در شدم. راهی ارومچی شدم. در سرتاسر مسیر، در همه جا توریبن‌های بادی نصب شده است. در حدود بیش از صد کیلومتر از مسیر، در همه دشت ریگزار، توریبن کار گذاشته‌اند، چین ازجمله کشورهایی است که در انرژی‌های نو، سرمایه‌گذاری زیادی انجام داده است. در کنار جاده یکی از پرده‌های سه‌گانه توریبن را دیدم. بسیار بزرگ بود. یک تریلی را که در حال حمل یکی از این‌پرده‌ها بود دیدم. هر پرده علاوه بر طول تریلی، حدود سه متر هم از تریلی بیرون زده بود. در سر راه، در یک مجتمع سرراهی پیاده شدیم. روی توالت عمومی نوشته بود «مومومی حاجت‌خانه». این واژه حاجت‌خانه در تمام منطقه سین‌کیانگ و آسیای مرکزی متداول شده است. «حاجت» عربی با «خانه» فارسی در آمیخته‌اند. به هتل آمده و استراحت کردم. عصر پیاده‌روی کردم. در کنار هتل مغازه‌ای دیدم که قمیز می‌فروخت. چون تا حالا نخورده بودم، یک لیوان قمیز خریدم و همان‌جا سر کشیدم.

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران
● صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲
تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۴۷۰
نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹
تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸
توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز
تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴
چاپ: مصیم
تلفن: ۴۴۵۳۳۷۲۵

www.sharghdaily.ir

سه‌شنبه ۲۴ خرداد ۱۴۰۱
● ۱۴ ذی‌القعده ۱۴۴۳
● ۱۴ ژوئن ۲۰۲۲
● سال نوزدهم
● شماره ۴۲۰۲
● ۱۲ صفحه
اذان ظهرتهران ۱۳:۰۵
● اذان مغرب ۲۰:۴۳
اذان صبح فردا ۴:۰۱
● طلوع آفتاب ۵:۴۸

زندگی مشترک را زندگی نکردیم، فقط زجر دیدیم و با هم دعوا کردیم. همین اختلاف و درگیری باعث شد شوهرم بعد از پنج سال زندگی زیر یک سقف، طلاقم بدهد. اکنون که ۱۰ سال از آن روز شوم (عروسی‌مان) می‌گذرد، ما دو فرزند داریم. من خداوند را بابت هدیه‌های زیبایش شکرگزارم و همین دو بچه هستند که هنوز نفس می‌کشم یا شاید هم به‌خاطر همین‌هاست که این زندگی حقیر و خشن را تحمل می‌کنم. من واقعا یادم نیست آخرین بار چه وقت بود که از ته دل خنده کردم، احساس می‌کنم کرخت و بی‌تفاوت شده‌ام در مقابل زنج‌ها و درد‌ها.

داستان از آن روزی شروع شد که خواهر بزرگ من که نامزد پسر مامایم بود، در روزهای نزدیک به عروسی‌شان با یکی دگر فرار کرد. هرچند تا آن وقت همه چیز خوب و روبه‌راه به نظر می‌رسید، اما در یک روز و یک لحظه همه چیز تغییر کرد. من اما یک

●●●
ما از لحاظ شرعی محرم هم نیستیم، اما با هم زندگی می‌کنیم و من محکوم به انجام تمام وظایف همسری‌ام. من «۲۳‌ساله» با شوهر ۵۰ساله‌ام هیچ‌گاه سر سازش نداشتم؛ ما حتی یک لحظه از

●●●

سایبر خوانی -۳

خودتحریمی‌ها در استفاده از منابع آزاد

سیامک قاجارقیونلو*

در سومین بخش مطلب تحلیلی درباره «طرح صیانت از کاربران فضای مجازی» باید بر این نکته تأکید کرد که نفس وجود چنین طرح‌های ایجابی یا اقدامات سلبی در راستای این قواعد ایجابی، مانند خاموش‌کردن تلگرام در ایران، جزئی از تاریخ جهانی برای همه نظام‌های حکمرانسی در آینده خواهد شد. به‌عنوان مثال، انتقامجی که بازپرس وقت بابت حمله داعش به مجلس، از تلگرام گرفت، نمونه‌ای از این تجربه تاریخی است: «... چون تمام هماهنگی‌های داعش برای حمله به مجلس از طریق تلگرام بود و برای محافظت از حرم خصوصی مردم[!] خوراری و خفت از یک شرکت ارائه‌دهنده خدمات خارجی مثل تلگرام، موجب فیلترینگ این پیام‌رسان شد...». این اقدام باعث شد تا هرگونه حمله بعدی این گروه به زیرساخت‌های ارتباطی و اطلاعاتی کشور سالبه به انتقا، موضوع شود، مادامی یک اجتماع ۴۵ میلیونی خودجوش را که می‌شد از طریق تقنین صحیح، تبدیل به دریایی از فرصت‌های اقتصادی و اجتماعی کرد. خودمان یک‌شبه به دیار نیستی فرستادیم. اینکه مهم‌ترین بزرگراه‌های جاده‌ای و مواصلاتی کشور را که نه با بودجه عمومی، که با همت خود مردم و سرمایه خارجی به وجود آمده بود و روزانه میلیون‌ها تردد واجب و مفید را برآی تبادل کالا، خدمات و ارتباطات ممکن می‌کرد، در یک روز تخریب کرد تا از خراب‌کاران و تروریست‌ها انتقام گرفته باشیم، لابد باید ستود و افتخار کرد؛ چون داستان وقت که کلید این تخریب را فشرد گف: «در خبرها شنیدم که آمریکا بنده و تعدادی از دوستان را که قدم‌هایی را در جهت استقلال فضای مجازی

● **مردم روستای شترین سو از توابع شهرستان مانه و سملقان با محرومیتی عمیق مواجه‌اند که عدم بهره‌مندی از آب شرب و مشکلات شدید بهداشتی از جمله این موارد است.**

عکس:مریم داوژنیا/مهر

داستان واقعی زندگی یک زن از بلخ

زندگی مشترک و خردسال بودم و تمام دنیایم درس و مشق، فامیل و دوستانم بودند. رفیاهای بزرگی در سر داشتم، شاگرد اول کلاس بودم، می‌خواستم دکتر شوم و برای خودم، فامیل و جامعه‌ام کسی (عروسی‌مان) می‌گذرد، ما دو فرزند داریم. من خداوند را بابت هدیه‌های زیبایش شکرگزارم و همین دو بچه هستند که هنوز نفس می‌کشم یا شاید هم به‌خاطر همین‌هاست که این زندگی حقیر و خشن را تحمل می‌کنم. من واقعا یادم نیست آخرین بار چه وقت بود که از ته دل خنده کردم، احساس می‌کنم کرخت و بی‌تفاوت شده‌ام در مقابل زنج‌ها و درد‌ها.

داستان از آن روزی شروع شد که خواهر بزرگ من که نامزد پسر مامایم بود، در روزهای نزدیک به عروسی‌شان با یکی دگر فرار کرد. هرچند تا آن وقت همه چیز خوب و روبه‌راه به نظر می‌رسید، اما در یک روز و یک لحظه همه چیز تغییر کرد. من اما یک

دختر سرکش و خردسال بودم و تمام دنیایم درس و مشق، فامیل و دوستانم بودند. رفیاهای بزرگی در سر داشتم، شاگرد اول کلاس بودم، می‌خواستم دکتر شوم و برای خودم، فامیل و جامعه‌ام کسی (عروسی‌مان) می‌گذرد، ما دو فرزند داریم. من خداوند را بابت هدیه‌های زیبایش شکرگزارم و همین دو بچه هستند که هنوز نفس می‌کشم یا شاید هم به‌خاطر همین‌هاست که این زندگی حقیر و خشن را تحمل می‌کنم. من واقعا یادم نیست آخرین بار چه وقت بود که از ته دل خنده کردم، احساس می‌کنم کرخت و بی‌تفاوت شده‌ام در مقابل زنج‌ها و درد‌ها.

داستان از آن روزی شروع شد که خواهر بزرگ من که نامزد پسر مامایم بود، در روزهای نزدیک به عروسی‌شان با یکی دگر فرار کرد. هرچند تا آن وقت همه چیز خوب و روبه‌راه به نظر می‌رسید، اما در یک روز و یک لحظه همه چیز تغییر کرد. من اما یک

یادداشت

آثار اقتصادی تصویب قطع‌نامه شورای حکام

مافیای تولیدکنندگان داخلی می‌شود و به دلیل انحصار و نبود قدرت رقابت سبب کاهش کیفیت و افزایش قیمت کالاهای داخلی می‌شود که نمونه بارز آن را می‌توانیم در صنعت خودروسازی و تولیدکنندگان لوازم خانگی مشاهده کنیم. یکی دیگر از مسائل مهم و تعیین‌کننده در هزینه تمام‌شده واحدهای صنعتی، نرخ ارز و نوسانات ناشی از آن است.

افزایش نرخ ارز، اثرات منفی بسیاری بر بیکره اقتصاد می‌گذارد که مهم‌ترین اثر آن افزایش تورم‌های شدید است. تورم می‌تواند منجر به تغییر سیاست‌های تولیدی و سرمایه‌گذاری، تغییر وضعیت بازارهای داخلی و خارجی و تأثیر بر تجارت خارجی شود.

نرخ ارز یکی از مهم‌ترین شاخص‌ها در تعیین نسبت قیمت واردات و صادرات کسب‌وکارها و در نتیجه تعیین میزان رقابت‌پذیری آنهاست. تولید در اقتصاد ایران به‌شدت به واردات کالاهای سرمایه‌ای، واسطه‌ای و مواد اولیه وابستگی دارد.

حالا با توجه به موارد ذکرشده، تضعیف ارزش پول ملی که در نتیجه افزایش نرخ ارز اتفاق می‌افتد و آن نیز بر اثر تشدید تحریم‌ها و صدور قطع‌نامه علیه ایران رنگ واقعیت به خود می‌گیرد، سبب افزایش هزینه‌های تولید، رکود و تعطیلی صنایع می‌شود.

واردات نقش مهمی در اقتصاد ایران دارد و با توجه به این مسئله مهم که کالاهای نیمه‌ساخته، مواد اولیه خام و حتی خرید تکنولوژی برای تولیدات داخلی مبتنی بر واردات است و ارزبر هستند، اگر نرخ ارز افزایش پیدا کند، قاعدتا قیمت تولیدات داخلی نیز به دلیل افزایش نرخ واردات نهاده‌های تولیدی افزایش پیدا می‌کند و در نتیجه افزایش نرخ ارز سبب کاهش ارزش پول ملی کشور می‌شود و این عمل در واقعیت به معنای نابودی اقتصاد یک کشور است.
● **کارشناس ارشد اقتصاد**